

Sectordagen Leg

Mei 2023

Bioveiligheid op het legbedrijf

Sterke & zwakke punten

Wat kan Beter?

Hilde Van Meirhaeghe, DVM

vetworks®

- Uitdagingen voor bioveiligheid legbedrijf
- E. coli problematiek
- Netpoulsafe EU project bioveiligheid resultaten

Bioveiligheid in leghennenbedrijven: uitdagingen

- Meer-leeftijden: geen all-in all out
- Kritische punten: eierlokaal, gerecycleerde trays
- Langere productiecycli tot 100 weken: meer stof, meer ongedierte
- Huisvestingssystemen: kooi of alternatief niet gemakkelijk schoon te houden
- Overleving van pathogenen/ vectoren in het milieu
  - Salmonella, Mycoplasma, Ecoli...
  - Rode vogelmijt, coccidiose, wormen

Alternatieve huisvesting: op vraag van consument

Hoger risico bioveiligheid

- Aviaire influenza
- Voedselveiligheid
- ...

Free range ideaal

Free range ideaal voor pathogenen

N°1 pathogeen leghennen - E. coli

Peritonitis

IBV

Vaak E. coli isolatie
Zoek primaire oorzaak

Ei signalen

MS

E.coli problematiek

- Zoek primaire oorzaak:
  - Breed diagnostisch plan opmaken naar andere pathogenen
- Antibiotica: residugevaar en multiresistente stammen
- Preventie
  - Bioveiligheid
  - Ventilatie optimaliseren
  - R&O Na hittebehandeling voor rode vogelmijt of Salmonella, ook minder E.coli
- Vaccinatie
  - Commerciële vaccins beschikbaar (levend en geïnactiveerd)
  - Autovaccins: specifiek voor het bedrijf
    - Belangrijk dat de juiste stammen geïdentificeerd worden (E.coli serotype, virulentie factoren)

Aanbevelingen bioveiligheid leghennenbedrijven

- Focus op kritieke punten:
  - Aandacht voor het eierlokaal
  - Apart materiaal per kippenhok (kleur per hok)
  - Hygiëne mensen, aparte kleding & schoeisel per stal
  - Ongediertebestrijding (ratten, muizen, vliegen en bloedluis)
  - Huisdieren buiten het kippenhok en het eierlokaal houden
  - Tussen productierondes: effectieve R&O van kippenhokken, eierlokaal en apparatuur
  - Tijdens de productieronde: verwijdering van stof, R&O van mobiele apparatuur, eieverpakkingsmachine, de vloer, eierband
  - Aandacht voor water kwaliteit en drinklijnen

Bioveiligheid verbeteren en volhouden....

- Hoe kunnen we de pluimveehouder ondersteunen?

NETPOULSAFE resultaten

Bioveiligheid en
ondersteunende maatregelen
in leghennen

Dit project is gefinancierd door het onderzoeks- en innovatieprogramma Horizon 2020 van de Europese Unie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101000728 (NetPoulSafe).

www.netpoulsafe.eu

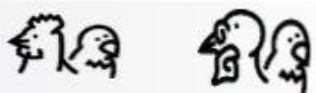

NetPoulSafe

Inleiding

In 2021 werden in het kader van het Netpoulsafe-project in totaal 406 vragenlijsten afgenomen bij landbouwers (192), adviseurs (157) en exploitanten (57) van verschillende soorten pluimveeproductie:

-vermeerdering

-leghennen

-leg met vrije uitloop

-vleeskippen/ kalkoen/eend

-vleespluimvee met vrije uitloop

Het doel was na te gaan

- welke bioveiligheidsmaatregelen door de landbouwers minder worden toegepast en waarom zij vanuit het oogpunt van de landbouwers en de adviseurs niet worden toegepast.
- Welke ondersteunende maatregelen succesvol zijn om de bioveiligheidsmaatregelen op de bedrijven te verbeteren.

Verzameling van de gegevens in de 7 deelnemende landen door de netwerkfacilitatoren in elk land

Analyse en synthese van alle verzamelde gegevens :

Bioveiligheidsmaatregelen
Ondersteunende maatregelen

www.netpoulsafe.eu

Bioveiligheidsmaatregelen

Specifiek voor leghennen

Bioveiligheidsmaatregelen die minder worden toegepast en de redenen waarom ze niet worden toegepast
(37 landbouwers en 32 adviseurs)

welke bioveiligheidsmaatregelen kunnen verbeterd worden

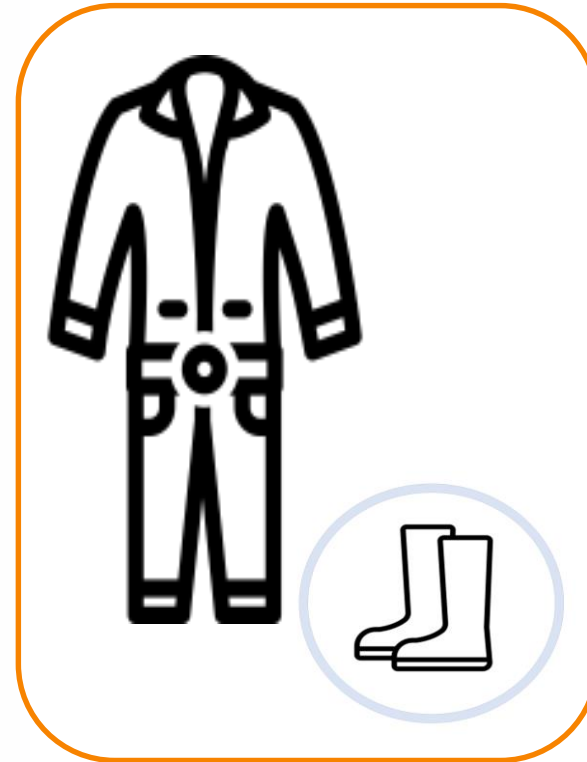
Minder uitgevoerde **Bioveiligheidsmaatregelen**
(antwoorden van de landbouwers)

- All-in/all-out "pluimveeproductie op de site
- "commerciële reden"

Minder uitgevoerde **Bioveiligheidsmaatregelen** (antwoorden van de landbouwers)

Geen specifieke kleding en schoenen voor chauffeurs van eierhandel, bij het betreden van de opslagruimten voor het verzamelen van eieren.

Aanbevelingen voor implementatie op uw bedrijf

- Als u aanwezig bent, zorg er dan voor dat ze ten minste wegwerpschoenen dragen en hun handen desinfecteren.
- Als u er niet aanwezig bent, praat dan met uw vaste chauffeur om hem/haar ervan te overtuigen dat hij/zij dit moet doen
- Bezoekers van andere bedrijven vormen een potentieel besmettingsrisico voor uw bedrijf

Minder uitgevoerde **Bioveiligheidsmaatregelen**
(antwoorden van de landbouwers)

Desinfectie van de wielen en de voertuigen voor het betreden van het bedrijfsterrein:

- bezoekers, dierenarts, adviseur
- Voerleverancier, Rendac

Waarom ?

Alleen sproeien is niet efficiënt, maar welke methode ?

Niet altijd uitgevoerd door de chauffeurs.
Alleen als Aviaire Influenza uitbraken

Aanbevelingen voor implementatie op uw bedrijf

- Als u op de boerderij bent, ontsmet dan altijd de wielen van elk voertuig.
- Als u er niet bent als ze aankomen, praat dan met uw gebruikelijke chauffeur om hem/haar ervan te overtuigen dat hij/zij het toch moet doen, zelfs als u er niet bent.
- Deze voertuigen kunnen andere bedrijven bezoeken en vormen dus een potentieel besmettingsrisico voor uw bedrijf.

Minder uitgevoerde bioveiligheidsmaatregelen (antwoorden van adviseurs)

Voor het personeel en de bezoekers

Handen wassen: "Niet op de hoogte van het belang en de gevolgen".

WAAROM MINDER UITGEVOERD?

Voordelen zijn niet bekende en kost te veel tijd

Aanbevelingen voor implementatie op uw bedrijf

- Handen zijn een belangrijke bron van besmetting met ziekteverwekkers ook zoonoses.
- Als u met dode dieren of materiaal hebt gewerkt die buiten liggen (ze kunnen besmet zijn met uitwerpselen van wilde vogels), moet u altijd uw handen desinfecteren voordat u de stal binnengaat of handschoenen dragen.

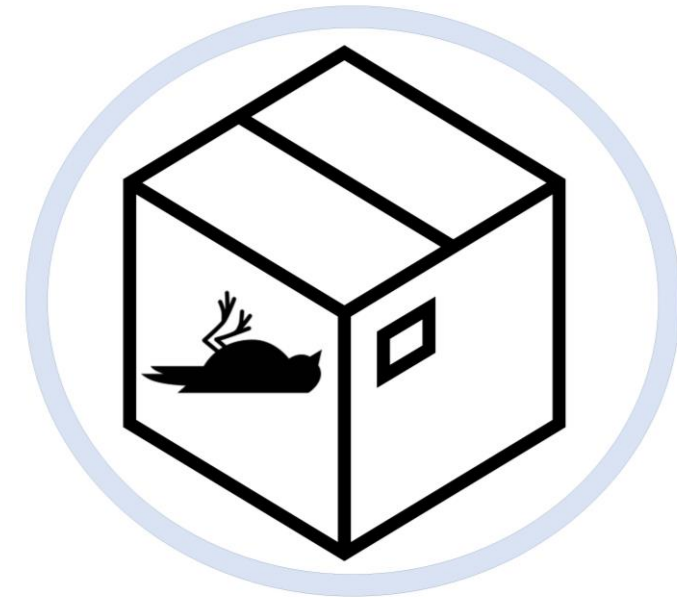
Minder uitgevoerde **Bioveiligheidsmaatregelen**

(antwoorden van de landbouwers)

(antwoorden van adviseurs)

Voor de hygiënemaatregelen:

Reiniging en ontsmetting van de destructietank
"een laag besmettingsrisico wordt soms gemeld
omdat de tank zich buiten bevindt".

**WAAROM MINDER
UITGEVOERD?**

Kost te veel tijd, Weet niet wat de voordelen zijn, (laag
risico, methode voor voertuigen desinfectie)

Aanbevelingen voor implementatie op uw bedrijf

- Dode vogels hoge risicofactor, container moet worden gereinigd na elke inzameling
- De destructietank is een van de vuilste delen van het bedrijf, en de container komt in contact met de kadaverwagen, die veel ziekteverwekkers van andere bedrijven met zich meedraagt.
- Als u de kadavercontainer hanteert, kunt u dus ziekteverwekkers van andere bedrijven aan uw handen krijgen als u geen passende bioveiligheidsmaatregelen neemt.
- Het is belangrijk de container naderhand te ontsmetten en ook uw handen te ontsmetten om uw dieren niet te besmetten.
- Indien niet ontsmet, blijft de destructietank een potentieel besmettingsrisico voor uw bedrijf.

Minder uitgevoerde **Bioveiligheidsmaatregelen**
(antwoorden van de landbouwers)

Voor personeel en bezoekers

- Douchen vóór het betreden van de stal
- "meldde dat dit niet nodig is op productieniveau"

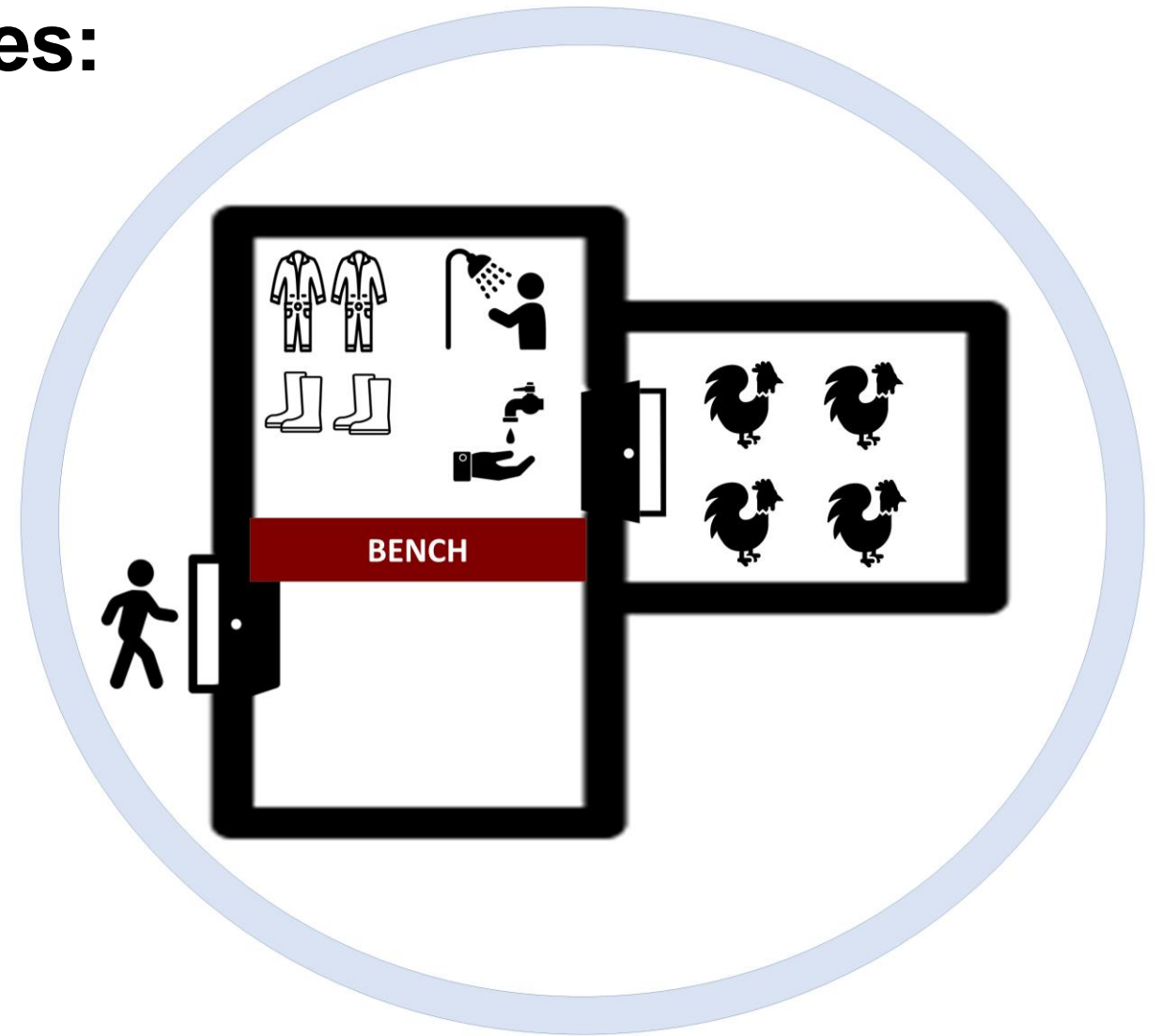
**WAAROM MINDER
UITGEVOERD?**

Kost te veel tijd, Weet niet wat de voordelen zijn

Voor de sanitaire barrières:

*Sanitaire barrières met
andere dierlijke producties

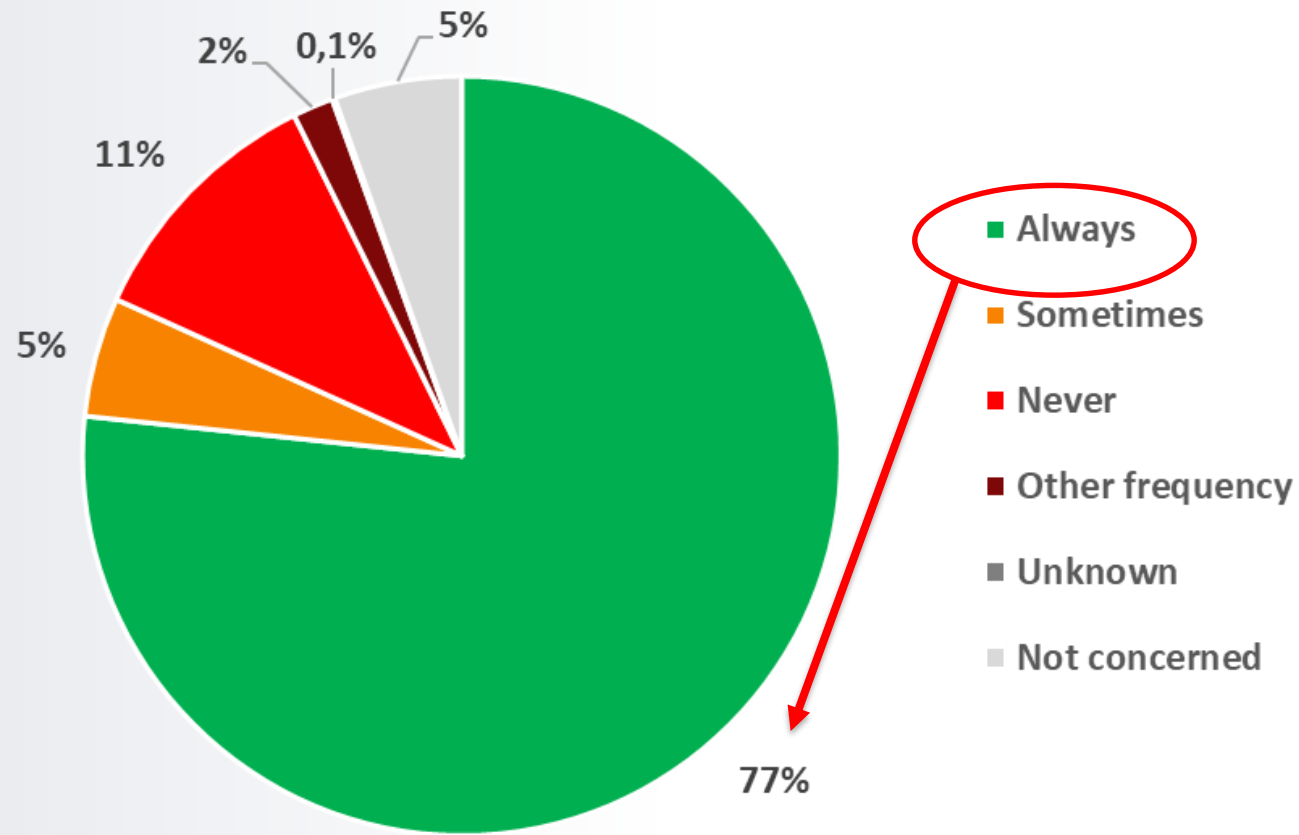
Hygiëne sluis visueel maken

Sanitaire barrières

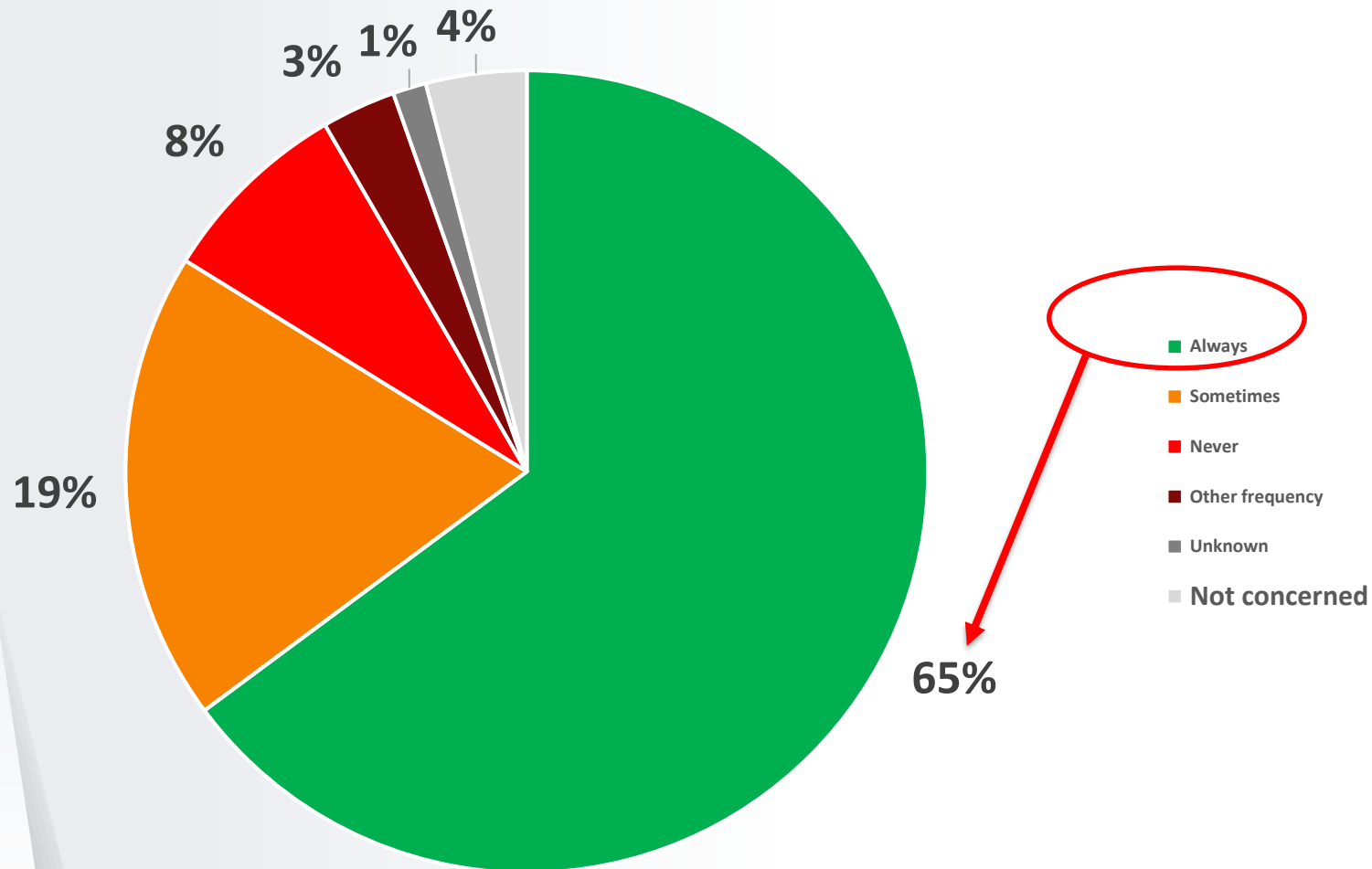
% Toepassing van bioveiligheidsmaatregelen

Landbouwers (n=192 landbouwers, 62 maatregelen, n=8239 antwoorden)

% Toepassing van bioveiligheidsmaatregelen

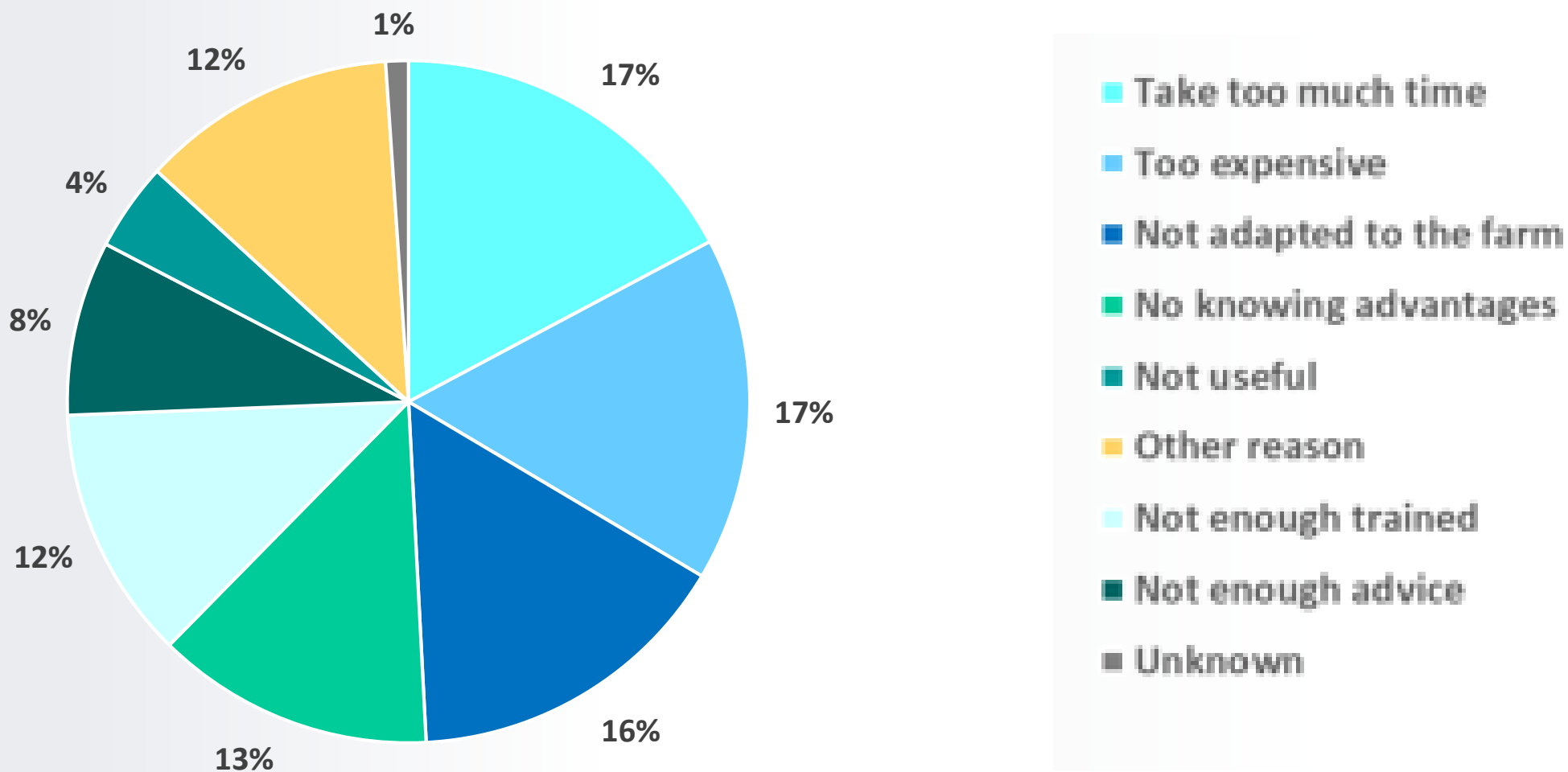
Adviseurs (n=157 adviseurs, 62 maatregelen n=6759 antwoorden)

Voornaamste redenen om geen aanvraag in te dienen

Landbouwers (n=1691 antwoorden)

verschillende redenen:

1. kost te veel tijd
2. te duur
3. voordelen niet gekend
4. het is niet aangepast aan het bedrijf
5. heeft niet genoeg training (opleiding en coaching)

Ondersteunende maatregelen

Belangrijkste Ondersteunende maatregelen voor leghennen

- Ondersteuning door een bioveiligheidsadviseur (coachingsmethoden)
- Educatieve modules (webinar, e-learning)
- Organisatie van een wedstrijd voor de beste bioveiligheid
- Bezoek aan goed georganiseerde boerderij/bedrijf
- Financiële steun voor de toepassing van bioveiligheid (bv hittebehandeling)

NetPoulSafe

Verbetering van de naleving van bioveiligheid op pluimveebedrijven

Project

Kennisbank

Forum

Nieuws

Partners

+

Netwerk

Wat is het NetPoulSafe-project?

NetPoulSafe

De **NetPoulSafe** project – Netwerken van Europese pluimvee-actoren voor het verbeteren van de naleving van bioveiligheidsmaatregelen voor een duurzame productie – is een thematisch EU-netwerk voor ondersteunende maatregelen om de bioveiligheidsnaleving in de pluimveehouderij te verbeteren, ontworpen om kennisuitwisseling tussen Europese pluimvee-actoren te stimuleren. **Het NetPoulSafe-project wordt geleid door: ITAVI.**

Verzamel, selecteer, test en deel de beste ondersteunende maatregelen

De **beste ondersteunende maatregelen om de naleving van bioveiligheid te verbeteren** in de pluimveeketen worden verzameld in **7 grote pluimveeproducerende landen** (Frankrijk, Spanje, Italië, Hongarije, België, Nederland en Polen),

De meest veelbelovende zullen worden getest via proefboerderijen in verschillende landen en soorten productie. De gevalideerde ondersteunende maatregelen worden vervolgens verspreid onder boeren en hun adviseurs, voor direct gebruik in de praktijk. dankzij **7 Nationale netwerken met meerdere actoren** samen met ongeveer

Blijf het project volgen, want we zullen materiaal ontwikkelen waarmee u bioveiligheid op uw bedrijf kan verbeteren!

- factsheets (in meerdere talen)
- e-learning
- summer school
- webinars
- Video's en podcasts

Dank u voor uw aandacht

- ▶ Hilde.vanmeirhaeghe@vetworks.eu